

*Stepanenko N.O.,
PhD, associated professor of
Department of Public Administration and Economic Policy,
Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, Ukraine*

THE ROLE OF EFFECTIVE ENTERPRISE MANAGEMENT

Today, the problem of organizing management activities at enterprises is gaining attention. The process of managing an organization is very complex. Production processes and modern technologies require a fairly high qualification of managers, their executive discipline, as well as creative participation in production, namely the search for reserves for its rationalization. One of the main difficulties of management is the human factor, i.e. managing people.

Management is one of the tools for organizing the production process, necessary for the enterprise to be able to achieve a clearly defined final goal of management. Organization of production and management at the enterprise are inseparable from each other. Namely, management loses its meaning without organization of production, and without management, even with clear organization, production is ineffective.

The most important task of management is to increase the efficiency of the work of enterprises of various forms of ownership. Increasing the efficiency of production is the main problem of the transition of the national economy of Ukraine to a market economy. This is due to the fact that it means the rational distribution of labor, material and financial resources needed for production.

Therefore, the effectiveness of management is substantiated as the effectiveness of management activities, which is defined as the ratio of the results obtained from the implementation of certain management levers in the organization to the costs that accompany their acquisition. When evaluating the management system operating in the organization, a distinction is made between economic, organizational and social efficiency. The effectiveness of the management system is determined by the level of satisfaction of the needs of the organization's employees, consumers and the level of the obtained results. At the same time, the

level of satisfaction of the needs of each member of the organization affects the amount of his contribution to the achievement of goals.

The effectiveness of the enterprise activity management system is a complex multi-criteria characteristic. That is why it is necessary to choose such a method of its assessment, which takes into account absolutely all indicators, gives a comprehensive summary and allows you to analyze the changes taking place in the management of the company's activities.

During the formation of the system of indicators of production efficiency and production, economic and commercial activity of the company, certain principles must be observed. Such principles include: satisfaction of the relationship between the criterion and the system of indicators of production efficiency; reproduction of the efficiency of the use of all types of resources used in production; the prospect of using performance indicators in the management of various production links at the enterprise; the use of the main indicators of the stimulating function in the process of using actual reserves to increase production efficiency.

Each enterprise must constantly monitor the use of internal factors by developing and consistently implementing a program to improve the efficiency of operations, and take into account the influence of external factors [1]. Quantitative assessment of intra-production factors is provided for technical and organizational improvement of production. Such factors are: reduction of labor intensity and increase in labor productivity, reduction of material intensity and saving of material resources, savings from reduction of production costs and increase in profit and profitability, increase in production capacity and output, economic effect from taking measures, as well as specific amounts of capital costs and terms taking measures.

The problem of determining the efficiency of enterprise management and finding ways to improve it is a complex one. The enterprise is an open system that functions within the influence of many factors. Thus, a number of factors create certain opportunities, the timely use of which will make it possible to increase the efficiency of enterprise management. Some factors, on the contrary, create threats to the existence of the enterprise. Minimizing such threats is a primary goal of effective management.

The main factor that determines the efficiency of the company's work and the correctness of the choice of the manufactured product is its compliance with the needs of consumers. If consumers believe that the offered product does not have a competitive advantage, they will simply ignore it or buy very little of it. Today, according to consumers, a company that satisfies their needs most efficiently is considered successful. The needs of the market are also formed by the external environment. These are changes in the demographic structure of the population, the level of economic well-being, technology, politics, changes in culture and values. The assessment of economic efficiency of production and economic activity of enterprises is carried out using a set of various scientifically based and related indicators. This characterizes the costs that were used for the production of products with extreme work results.

By determining the essence of the efficiency of the enterprise's functioning, it is possible to distinguish and clearly define such categories as the result of the enterprise's activity, the effect, the efficiency of the enterprise's activity, and the criterion of efficiency. Today, there is not only one separate system of indicators and their classification, on the basis of which it is possible to conduct a complete analysis of the economic efficiency of enterprises.

На сьогодні особливої уваги набуває проблема організації управлінської діяльності на підприємствах. Процес управління організацією є дуже складним. Виробничі процеси і сучасні технології вимагають доволі високої кваліфікації менеджерів, їх виконавчої дисципліни, а також творчої участі у виробництві, а саме пошуку резервів його раціоналізації. Одним з основних складнощій управління є людський фактор, тобто управління людьми.

Управління є одним з інструментів організації процесу виробництва, необхідним для того, щоб підприємство мало змогу досягнути чітко означену кінцеву мету управління. Організація виробництва і управління на підприємстві є невід'ємними один від одного. А саме, управління втрачає сенс без організації виробництва, а без управління навіть при чіткій організації виробництво є малоефективним.

Найважливішим завданням менеджменту є підвищення ефективності роботи підприємств різних форм власності. Підвищення ефективності виробництва являється основною проблемою переходу народного господарства України до ринкової економіки. Це спричинено тим, що воно

означає раціональний розподіл трудових, матеріальних і фінансових ресурсів, що потрібні для випуску продукції.

Отже, ефективність менеджменту обґрунтовується як результативність управлінської діяльності, що визначається як відношення отриманих результатів від реалізації певних управлінських важелів в організації до витрат, які супроводжують їх одержання. При оцінюванні системи менеджменту, що діє в організації, розрізняють економічну, організаційну та соціальну ефективність. Ефективність системи менеджменту визначається рівнем задоволення потреб працівників організації, споживачів та рівнем отриманих результатів. При цьому рівень задоволення потреб кожного члена організації впливає на величину його внеску в досягнення цілей.

Ефективність системи управління діяльністю підприємств являється складною багатокритеріальною характеристикою. Саме тому потрібно обирати такий метод її оцінки, який враховує абсолютно всі показники, дає комплексний підсумок і дозволяє робити аналіз змін, що відбуваються в управлінні діяльністю компанії.

Під час формування системи показників ефективності виробництва та виробничо-господарської і комерційної діяльності компанії треба дотримуватись певних принципів. До таких принципів належать: задоволення взаємозв'язку критерію і системи показників ефективності виробництва; відтворення ефективності використання всіх видів використовуваних у виробництві ресурсів; перспектива використання показників ефективності в керуванні різними ланками виробництва на підприємстві; використання основних показників стимулюючої функції в процесі використання фактичних резервів підвищення ефективності виробництва.

Кожне підприємство повинно постійно контролювати використання внутрішніх чинників шляхом розробки та послідовного впровадження програми удосконалення ефективності діяльності, і враховувати вплив на неї зовнішніх чинників [1]. Кількісна оцінка внутрішньовиробничих чинників надається щодо технічного та організаційного вдосконалення виробництва. Такими чинниками є: зниження трудомісткості і зростання продуктивності праці, зменшення матеріалоємності та економії матеріальних ресурсів, економії від зниження витрат виробництва і приросту прибутку й

рентабельності, приросту виробничих потужностей і випуску продукції, економічного ефекту від вжиття заходів, а також конкретних розмірів капітальних витрат і термінів вжиття заходів.

Проблема визначення ефективності управління підприємством та пошуку шляхів її підвищення є складною. Підприємство є відкритою системою, що функціонує в межах впливу багатьох факторів. Так, низка факторів створює певні можливості, своєчасне використання яких дасть змогу підвищити ефективність управління підприємством. Деякі фактори, навпаки, створюють загрози існуванню підприємства. Мінімізація таких загроз є першочерговою метою ефективного управління.

Основний фактор, який визначає ефективність роботи компанії та правильність вибору товару, що виробляється - його відповідність потребам споживачів. Якщо споживачі вважають, що запропонований товар не має конкурентної переваги, вони просто зігнорують його чи купуватимуть зовсім малу його кількість. Сьогодні, на думку споживачів, вдалою вважається компанія, яка задовольняє їхні потреби найефективніше. Потреби ринку формуються також зовнішнім середовищем. Це зміни в демографічній структурі населення, рівено економічного добробуту, технології, політика, зміни в культурі та цінностях.

Оцінка економічної ефективності виробничо-господарської діяльності підприємств проводиться за допомогою набору різноманітних науково обґрунтованих і пов'язаних показників. Це характеризує витрати, які були використані на виробництво продукції з крайніми результатами роботи.

За допомогою визначення сутності ефективності функціонування підприємства можливе розмежування та чітке визначення таких категорій, як результат діяльності підприємства, ефект, ефективність діяльності підприємства і критерій ефективності. На сьогодні не існує лише одної окремої системи показників і їх класифікації, на базі котрих можливо провести повний аналіз економічної ефективності підприємств.

Література

1. Косянчук Т. Теоретичні засади оцінки ефективності діяльності підприємства за сучасних умов / Т. Косянчук, С. Кучма // Економічні науки. – 2014. – № 3. – С. 113–116.
Ярославський А. О. Економічна ефективність діяльності підприємства: теоретичний аспект [Електронний ресурс] / Ярославський А. О. // 2018 – Режим доступу до ресурсу:
http://www.visnykeconom.uzhnu.uz.ua/archive/20_3_2018ua/38.pdf.